

Marine Stewardship Council

MSC:n jäljitettävyyssstandardi: perusversio (Default)

Versio 5.0, 28.3.2019

Tietoa Marine Stewardship Councilista

Visio

MSC:n visiona on, että maailman valtameret ovat täynnä elämää ja merenelävien tuotanto turvattu nykyiselle ja tuleville sukupolville.

Missio

MSC:n missiona on käyttää ympäristömerkintä- ja sertifiointiohjelmiamme maailman valtamerien hyvinvoinnin edistämiseen huomioimalla ja palkitsemalla kestävän kalastuksen käytäntöjä, vaikuttamalla kuluttajien valintoihin sekä työskentelemällä yhteistyökumppaniemme kanssa kala- ja äyriäismarkkinoiden saattamiseksi kestäväälle pohjalle.

Tekijänoikeusilmoitus

Marine Stewardship Councilin (MSC) jäljitettävyyssstandardin perusversion ja sen sisällön tekijänoikeuden haltija on Marine Stewardship Council. © Marine Stewardship Council, 2019. Kaikki oikeudet pidätetään.

Standardin virallinen kieli on englanti. Voimassa oleva, ensisijaisesti sovellettava versio on saatavilla MSC:n verkkosivustolla osoitteessa www.msc.org. Jos standardin jäljennösten, versioiden tai käännösten välillä on ristiriitaisuuksia, noudatetaan aina voimassa olevaa englanninkielistä versiota.

MSC kieltää koko sisällön tai sen osan kaikenlaisen muuttamisen.

Marine Stewardship Council
Marine House
1 Snow Hill
London EC1A 2DH
United Kingdom

Puhelin: +44 (0) 20 7246 8900
Faksi: +44 (0) 20 7246 8901
Sähköposti: standards@msc.org

Sisällysluettelo

MSC:n jäljitettävyyssstandardi: perusversio (Default)	6
Periaate 1 Sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioiduilta toimittajilta	6
Periaate 2 Sertifioidut tuotteet ovat tunnistettavissa	8
Periaate 3 Sertifioidut tuotteet pidetään erillään muista tuotteista	10
Periaate 4 Sertifioidut tuotteet ovat jäljitettävissä, ja määristä pidetään kirjaa	11
Periaate 5 Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä	13
5.1 Hallinta ja koulutus	13
5.2 Muutoksista ilmoittaminen	14
5.3 Alihankkijat, kuljettaminen ja sopimusjalostus	15
5.4 Vaatimusten vastainen tuote	16
5.5 Jäljitettävyyteen ja toimitusketjun todistamiseen liittyvät pyynnöt	17
5.6 Arvioitavana olevia tuotteita koskevat erityisvaatimukset	18
5.7 Pakko- ja lapsityövoimaa koskevat erityisvaatimukset	19

Johdanto

Vastuu standardista

Tästä standardista vastaa Marine Stewardship Council (MSC).

Lukijaa pyydetään varmistamaan, että hänellä on käytössään standardin ja siihen liittyvien muiden asiakirjojen uusin versio. Päivitetyt asiakirjat sekä luettelo kaikista saatavilla olevista MSC-asiakirjoista löytyvät MSC:n verkkosivustolta (msc.org).

Versioiden julkaisutiedot

Versio nro	Päivämäärä	Muutosten kuvaus
1.0	Elokuu 2000	Ensimmäinen julkaisu
2.0	Elokuu 2005	Vaatimuksiin tehty merkittäviä tarkistuksia
2.1	1.5.2010	Tiedostonimi muutettu; lisätty tekijänoikeustietoja ja asiakirjan hallintatietoja
3.0	15.8.2011	Vaatimuksiin tehty merkittäviä tarkistuksia
4.0	20.2.2015	Jäljitettävyyssstandardiin tehty merkittäviä tarkistuksia; päivitetty vaatimuksia ja lisätty ohjeita. MSC:n sertifiointivaatimusten version 1.4 liite BD sisällytetty standardiin. Julkaistu uusi versio eli jäljitettävyyssstandardin perusversion ja kaksi muuta versiota (jäljitettävyyssstandardin ryhmäversio v1.0 ja jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyöntiversio v1.0)
5.0	28.3.2019	Jäljitettävyyssstandardin perusversion tehty merkittäviä tarkistuksia; lisätty työvoimakäytäntöjä (maissa) koskevia uusia vaatimuksia ja tehty muita olennaisia muutoksia

Tietoa tästä asiakirjasta

Tämä asiakirja sisältää pakolliset vaatimukset toimitusketjun organisaatioille, jotka hakevat MSC:n jäljitettävyyssstandardin mukaista sertifiointia. Standardin vaatimusten tulkintaa ja soveltamista helpottamaan on laadittu ohjeita, joiden noudattaminen ei kuitenkaan ole pakollista.

Yleistä

Jäljitettävyyssertifiointi

Jäljitettävyyssertifiointi takaa, että MSC-ympäristömerkillä tai tavaramerkillä myytävät tuotteet ovat peräisin sertifioidusta kalastusyrityksestä ja

että niiden koko toimitusketju on jäljitettävissä aina sertifioituun alkulähteeseen saakka. Ulkopuolinen akkreditoitu sertifiointilaitos tarkastaa jäljitettävyyssstandardin mukaista sertifiointia hakevat organisaatiot, ja niille tehdään määräajoin auditointeja sertifiointin voimassaoloaikana (kolme vuotta).

MSC:n jäljitettävyyssstandardin käyttö muissa standardeja laativissa organisaatioissa

Jäljitettävyyssstandardia käyttävät myös tietyt, tarkkaan valitut organisaatiot, joilla on omia sertifiointiohjelmiä. Kun standardi julkaistiin, Aquaculture Stewardship Council (ASC) päätti soveltaa sitä kaikkiin ASC-sertifioiduista laitoksista peräisin oleviin kala- ja äyriäistuotteisiin. Toimitusketjuun kuuluvat organisaatiot voivat näin käsitellä sekä MSC-sertifioituja että ASC-sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita, kun niille on tehty yksi yhteinen jäljitettävyyssertifiointi. Jäljitettävyyssertifiointi myönnetään kuitenkin erikseen, ja kummallakin standardilla on erilliset tavaramerkit. Jos myös muut sertifiointiohjelmat päättävät vastaisuudessa käyttää jäljitettävyyssstandardia, siitä ilmoitetaan MSC:n verkkosivustolla.

Jäljitettävyyssstandardin mukainen sertifiointi ja eri vaihtoehdot

Mikä tahansa organisaatio, joka käy kauppaa sertifioidusta kalastusyrityksestä tai kalanviljelylaitoksesta peräisin olevilla tuotteilla tai käsittelee niitä, voi hankkia jäljitettävyyssertifiointin. Sertifiointia edellytetään jokaiselta toimitusketjun organisaatiolta, joka on sertifiointien tuotteiden laillinen omistaja ja haluaa ilmoittaa niissä sertifioidun tuottajan. Tätä vaatimusta sovelletaan koko toimitusketjuun aina siihen asti, kun tuotteet pakataan kuluttajavalmiisiin suljettuihin pakkauksiin. MSC omistaa MSC:n jäljitettävyyssstandardin perusversion ja kaksi muuta versiota eli MSC:n jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion ja MSC:n jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyöntiversio. Lisätietoja eri versioiden ehdoista on MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [kohdassa 6.2](#) sekä kunkin standardiasiakirjan johdannossa.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin perusversion (Default) soveltamisala

MSC:n jäljitettävyyssstandardin perusversiota sovelletaan organisaatioihin, jotka käsittelevät sertifiointia tuotteita tai käyvät niillä kauppaa yhdessä toimipaikassa. Lisäksi sitä sovelletaan organisaatioihin, jotka käsittelevät sertifiointia tuotteita useissa toimipaikoissa, jos kukin toimipaikka tarkastetaan ja arvioidaan erikseen jäljitettävyyssstandardin perusversion perusteella. Organisaatiolle myönnetään silloin yksi ns. usean toimipaikan sertifiointi. Jäljitettävyyssstandardin perusversion mukaisen sertifiointin voi saada esimerkiksi organisaatio,

Johdanto jatkuu

joka käy kauppaa yhdessä toimipaikassa, tai jalostaja, jolla on useita tuotantolaitoksia. Eräitä jäljitettävyyssstandardin perusversion vaatimuksia (kuten ostaminen sertifioituilta toimittajilta) ei välttämättä sovelleta, jos organisaatio on kalanviljelylaitos tai kalastusyritys.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion (Group) soveltamisala

MSC:n jäljitettävyyssstandardin ryhmäversiota sovelletaan organisaatioihin, jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita useissa toimipaikoissa, jos sertifiointilaitos ei tarkasta ja arvioi erikseen kutakin toimipaikkaa. Tämä voi olla usean toimipaikan sertifikaattia tehokkaampi ratkaisu, kun organisaatiolla on monta toimipaikkaa tai kun eri organisaatiot muodostavat yhdessä ryhmittyä. Organisaatio nimeää keskustoimiston, joka määrää ja toteuttaa sisäistä valvontaa sekä varmistaa, että jokainen toimipaikka täyttää jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion vaatimukset. Sertifiointilaitos tarkastaa keskustoimiston ja vain osan toimipaikoista. Koko ryhmä saa yhden yhteisen jäljitettävyyssstandardin ja sertifikaatin. Jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion mukaisen sertifikaatin voi saada esimerkiksi suuri tukku-liike, jolla on useita varastoja, tai ravintolaketju (joka ei halua jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion mukaista sertifikaattia). Eräitä jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion vaatimuksia (kuten ostaminen sertifioituilta toimittajilta) ei välttämättä sovelleta, jos organisaatio on kalanviljelylaitos tai kalastusyritys.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion (Consumer-Facing Organisation, CFO) soveltamisala

MSC:n jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion sovelletaan organisaatioihin, jotka tarjoavat tai myyvät kala- ja äyriäistuotteita loppukuluttajille ja täyttävät muut erityiset kelpoisuusvaatimukset. Kuluttajamyntiä harjoittavilla organisaatioilla, kuten vähittäiskaupoilla tai ateriapalveluilla, voi olla yksi tai useampi toimipiste. Kaikki organisaation hallinnoimat toimipaikat, jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita tai käyvät niillä kauppaa, saavat yhden yhteisen jäljitettävyyssstandardin ja sertifikaatin. Kuten jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion yhteydessä, sertifiointilaitos tarkastaa vain osan sertifikaatissa mukana olevista toimipaikoista. Kuluttajamyntiä harjoittavia organisaatioita ovat esimerkiksi ravintolat, ravintolaketjut, kalakauppiat, kalatiskiä pitävät vähittäiskaupat ja catering-yritykset.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin perusversion kelpoisuusvaatimukset

Mikä tahansa organisaatio voidaan sertifioida jäljitettävyyssstandardin perusversion mukaisesti. Perusversio soveltuu erityisesti

- toimijoille, joilla on yksi toimipaikka ja jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita tai käyvät niillä kauppaa vain yhdessä paikassa
- toimijoille, joilla on useita toimipaikkoja ja jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita tai käyvät niillä kauppaa useammassa kuin yhdessä paikassa.

Huomautus: Jotkut organisaatiot voivat soveltaa jäljitettävyyssstandardin perusversiota, ryhmäversiota ja/tai kuluttajamyntiversion. Organisaatioiden kannattaa tarkistaa kaikki sertifiointivaihtoehdot (perus-, ryhmä- ja kuluttajamyntiversion mukainen sertifiointi) MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [kohdasta 6.2](#) ja keskustella sen jälkeen parhaiten sopivasta vaihtoehdosta sertifiointilaitoksen kanssa.

Voimaantulopäivä

Jäljitettävyyssstandardin perusversion versio 5.0 tulee voimaan 28. syyskuuta 2019. Kaikki jäljitettävyyssstandardin perusversion perustuvat tarkastukset on tehtävä siitä lähtien tämän version mukaisesti.

Tarkistuspäivä

MSC ottaa mielellään vastaan kommentteja tästä standardista. Kommentteja tarkastellaan seuraavan tarkistusprosessin yhteydessä. Standardia tarkistetaan vähintään viiden vuoden välein. Kommentteja voi lähettää osoitteeseen standards@msc.org.

Lisätietoa MSC:n toimintaperiaatteiden kehittämisestä ja MSC:n standardien laatimisesta on MSC:n verkkosivustolla (msc.org).

Normatiiviset asiakirjat

Jäljempänä luetelluissa asiakirjoissa on määräyksiä, joihin viitataan tässä tekstissä ja joista tulee näin osa tätä standardia. Asiakirjoista sovelletaan niiden uusinta julkaistua versiota.

- MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevat vaatimukset (MSC Chain of Custody Certification Requirements)
- MSC:n ja MSCI:n sanasto (MSC-MSCI Vocabulary)
- MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevat vaatimukset (MSC Third-Party Labour Audit Requirements)
- jäljitettävyyssertifikaatin haltijan vakuutus työvoimaa koskevien vaatimusten ymmärtämisestä (CoC Certificate Holder Statement of Understanding of Labour Requirements)
- MSC-ympäristömerkin käyttöopas.

Termit ja määritelmät

Käsitteet, termit ja ilmaisut on määritelty [MSC:n ja MSCI:n sanastossa](#).

Periaate 1

Sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioiduilta toimittajilta

- 1.1 Organisaatiolla on oltava käytössään menettely, jolla varmistetaan, että kaikki sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioiduilta toimittajilta, kalastusyryyksiltä tai kalanviljelylaitoksilta.

Ohje 1.1

Sertifioiduilla tuotteilla tarkoitetaan kaikkia kala- ja äyriäistuotteita, jotka ovat peräisin sertifioiduista kalastusyryyksistä tai kalanviljelylaitoksista ja jotka ilmoitetaan sertifioiduksi.

Tuotteisiin eivät kuulu käyttövalmiisiin, suljettuihin kuluttajapakkauksiin pakatut kala- ja äyriäistuotteet (suljettuihin pakkauksiin pakatut ja merkinnöillä varustetut tuotteet, jotka myydään loppukuluttajille sellaisenaan, kuten yksittäiset tonnikalapurkit). Ilmaisuihin ”käyttövalmiisiin, suljettuihin kuluttajapakkauksiin pakattu” on määritelty tarkemmin MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [kohdassa 6.1](#).

Toimittajalla tarkoitetaan tässä jäljitettävyyssstandardissa sellaisessa myyntiasiakirjassa mainittua tahoa, joka koskee sertifioitua tuotetta ja joka osoittaa laillisen omistuksen siirtymisen myyjältä ostajalle. Useimmiten todisteena tuotteen ostosta on lasku, mutta se voidaan osoittaa myös sopimuksella tai kauppakirjalla.

Organisaation prosessiin on kuuluttava sen varmistaminen, että taholla, jolta tuotteen laillinen omistus siirtyy organisaatiolle, on asiaankuuluva voimassa oleva sertifikaatti. Jos tuote ostetaan suoraan toiselta toimittajalta, kyseisellä toimittajalla on oltava voimassa oleva jäljitettävyyssertifikaatti. Jos tuote ostetaan suoraan kalastusyryykseltä tai kalanviljelylaitokselta, prosessiin on kuuluttava

- sen varmistaminen, että kalastusyryyksellä tai kalanviljelylaitoksella on voimassa oleva kalastusyryyksen tai kalanviljelylaitoksen sertifikaatti
- kalastusyryyksen arviointiraporttiin tai kalanviljelylaitoksen tarkastusraporttiin perehtyminen, ja jos kalastusyryyksellä tai kalanviljelylaitoksella on raportin mukaan oltava jäljitettävyyssertifikaatti, sen varmistaminen, että kalastusyryyksellä tai kalanviljelylaitoksella on myös voimassa oleva jäljitettävyyssertifikaatti.

Tätä kohtaa ei sovelleta, jos tuotteita ei osteta (esimerkiksi kun kyseessä on kalastusyryitys tai kalanviljelylaitos, joka saa kalat tai äyriäiset omasta tuotannostaan).

MSC-toimitusketjuorganisaatioiden ja -kalastusyryyten sertifiointitilanteen voi tarkistaa MSC:n verkkosivustolta (msc.org) ja ASC-toimitusketjuorganisaatioiden ja -kalanviljelylaitosten sertifiointitilanteen ASC:n verkkosivustolta (asc-aqua.org). Näiltä verkkosivustoilta saa täsmällisempää tietoa kuin paperimuotoisesta sertifikaatista, joka voi olla mitätöity tai pidätetty toistaiseksi tai kokonaan ennen voimassaolon päättymistä.

Periaate 1 jatkuu

Sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioiduilta toimittajilta

- 1.2 Jos organisaatio käsittelee varsinaisia tuotteita, sillä on oltava menettely vastaanotettavien tuotteiden sertifiointin tilan varmistamiseksi.

Ohje 1.2

Sertifioitujen tuotteiden mukana toimitettavissa asiakirjoissa on ilmoitettava selvästi, että tuote on sertifioitu. Tiedon voi esittää lähetysluettelossa, laskussa tai konossementissa tai välittää toimittajalta sähköisessä muodossa. Näin tuotteet vastaanottava organisaatio pystyy havaitsemaan, jos toimittaja vaihtaa sertifioidut kala- tai äyriäistuotteet sertifioimattomiin kala- tai äyriäistuotteisiin (esimerkiksi jos varastot ovat lopussa).

Jos toimittaja merkitsee sertifioidut tuotteet asiakirjoihin käyttämällä omaa merkintäjärjestelmää (esimerkiksi viivakoodeja tai tuotekoodeja), vastaanottavalle organisaatiolle on annettava tarvittavat tiedot, jotta se voi tulkita tuotekuvauksia ja varmistaa tuotteiden sertifiointin.

Tuotteiden mukana toimitettavissa asiakirjoissa on ilmoitettava selvästi, että tuotteet ovat sertifioituja. Pelkät fyysiset tuotemerkinnot (esimerkiksi laatikossa oleva MSC- tai ASC-merkki tai jäljitettävyyssunnus) eivät todista sertifiointia.

Jos tuotteet tulevat suoraan sertifioidulta kalanviljelylaitokselta, ne voidaan testata antibioottien tai kiellettyjen aineiden varalta, joita kalanviljelylaitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan käyttää sertifioituina myytävissä tuotteissa.

- 1.3 Jos organisaatiolla on varastossa sertifioituja tuotteita ensimmäisen sertifiointitarkastuksen aikaan, sen on pystyttävä todistamaan, että tuotteet on ostettu sertifioidulta toimittajalta, kalastusyrytykseltä tai kalanviljelylaitokselta ja että ne täyttävät tämän standardin asiaankuuluvat vaatimukset. Vasta sen jälkeen tuotteet voidaan myydä sertifioituina.

Ohje 1.3

Ensimmäisen sertifiointin aikaan varastossa olevat sertifioidut tuotteet on pystyttävä jäljittämään sertifioituun toimittajaan, kalastusyrytykseen tai kalanviljelylaitokseen asti periaatteen 4 mukaisesti. Organisaation on myös todistettava, että kaikki varastossa olevat tuotteet voidaan tunnistaa ja että ne on pidetty erillään muista tuotteista periaatteiden 2 ja 3 mukaisesti.

Periaate 2

Sertifioidut tuotteet ovat tunnistettavissa

- 2.1 Sertifioidut tuotteet on ilmoitettava sertifioituiksi oston, vastaanoton, varastoinnin, jalostuksen, pakkaamisen, merkitsemisen, myynnin ja toimituksen kaikissa vaiheissa, lukuun ottamatta loppukuluttajien myyntilaskuja.

Ohje 2.1

Tieto sertifioitujen tuotteiden sertifioinnista olisi hyvä esittää sekä itse tuotteessa että tuotteen mukana toimitettavissa jäljitettävyystiedoissa. Sertifioinnista voi ilmoittaa pakkaukseen, säiliöön tai kuormalavaan kiinnitettävällä merkinnällä tai etiketillä.

Organisaatiot voivat ilmoittaa tuotteiden sertifioinnista eri tavoin, muun muassa käyttämällä akronymeja (esimerkiksi ”MSC” tai ”ASC”), jäljitettävyystunnusta tai muuta organisaation omaa ilmoitustapaa.

Jos varsinaisten tuotteiden (esimerkiksi sulatussäiliössä olevien kalojen) merkitseminen ei ole mahdollista tai järkevää, organisaation on osoitettava, miten tuotteen voi yhdistää jäljitettävyystietoihin tai varastokirjanpitoon, joista sertifiointi käy ilmi.

Loppukuluttajien myyntilaskuja ovat muun muassa ravintoloista, kalakauppailta tai vähittäiskauppojen kalatiskailetta saatavat kuitit. Niissä ei tarvitse ilmoittaa sertifioituja tuotteita, mutta sertifioinnin on käytävä ilmi tuotteiden tarjoamisen yhteydessä (esimerkiksi ruokalistasta tai kalatiskiltä).

- 2.2 Jos tuotteet myydään sertifioituina, ne on merkittävä laskussa omalle rivilleen niin, että sertifiointi käy siitä ilmi, paitsi jos kaikki laskutettavat tuotteet ovat sertifioituja. Tämä ei kuitenkaan koske loppukuluttajien myyntilaskuja.

Ohje 2.2

Tuotteiden sertifioinnista voi ilmoittaa laskurivillä eri tavoin, esimerkiksi käyttämällä tuotekuvauksessa akronyymia ”MSC” tai ”ASC”, lisäämällä laskuriville jäljitettävyystunnuksen tai käyttämällä sertifioitua tuotetta vastaavaa yksilöllistä tuotekoodia, josta on tiedotettu asiakkaille.

Jos kaikki laskutettavat tuotteet ovat sertifioituja, tiedon sertifioinnista (esimerkiksi jäljitettävyystunnuksen) voi esittää pelkästään laskun yläosassa. Tällä vaatimuksella pyritään tekemään selväksi ostajalle ja sertifiointilaitokselle, mitkä laskutetuista tuotteista on myyty sertifioituina. Akronyymia ”ASC” tai ”MSC” voidaan käyttää jäljitettävyyss- ja tunnistustarkoituksiin ilman lisenssisopimusta (ks. kohta 2.4).

Periaate 2 jatkuu

Sertifioidut tuotteet ovat tunnistettavissa

2.3 Organisaatiolla on oltava käytössään järjestelmä, jolla varmistetaan, että pakkauksia, etikettejä, ruokalistoja ja muita materiaaleja, joissa tuote ilmoitetaan sertifioiduksi, voidaan käyttää vain sertifioituja tuotteita varten.

2.3.1 Sertifioiduissa tuotteissa ei saa olla virheellistä lajimerkintää.

Ohje 2.3.1

Tieteellisiä nimiä tai yleisnimiä saa käyttää. Merkintää pidetään virheellisenä, jos käytettävä lajinimi ei ole sen maan (maiden) asiaankuuluvan lainsäädännön mukainen, jossa (joissa) tuotteella käydään kauppaa.

2.3.2 Sertifioiduissa tuotteissa ei saa olla virheellistä pyyntialue- tai alkuperämerkintää, jos nämä tiedot ilmoitetaan.

Ohje 2.3.2

Tuotemerkinnöissä ei tarvitse ilmoittaa pyyntialuetta tai alkuperää. Tätä kohtaa sovelletaan, jos nämä tiedot ilmoitetaan. Merkintää pidetään virheellisenä, jos pyyntialuetta ja alkuperää ei ole ilmoitettu sen maan (maiden) asiaankuuluvan lainsäädännön mukaisesti, jossa (joissa) tuotteella käydään kauppaa.

2.4 Organisaatio saa mainostaa tuotteita sertifioituina tai käyttää MSC- tai ASC-merkkiä tai muita tavaramerkkejä vain, jos sillä on voimassa oleva lisenssisopimus MSC:n kanssa (ecolabel@msc.org).

Ohje 2.4

Akronymeja (esimerkiksi ”MSC” tai ”ASC”) tai standardin omistajan koko nimeä (esimerkiksi Marine Stewardship Council tai Aquaculture Stewardship Council) saa käyttää ilman lisenssisopimusta tuotteissa tai jäljitettävyyssasiakirjoissa ainoastaan yritysten välisessä liiketoiminnassa, jotta tuotteet voidaan tunnistaa.

MSC- tai ASC-merkin tai muiden tavaramerkkien muuta käyttöä varten on tehtävä lisenssisopimus MSC- ja ASC-tuotteiden lisensoinnista vastaavan MSC:n kanssa.

Tarkastuksen aikana organisaatiota voidaan pyytää esittämään MSC:ltä saadut sähköpostiviestit, joissa annetaan lupa tavaramerkkien käyttöön.

Periaate 3

Sertifioidut tuotteet pidetään erillään muista tuotteista

3.1 Sertifioituja tuotteita ei saa korvata sertifioimattomilla tuotteilla.

Ohje 3.1

Tämä koskee myös sertifioituina myytäviä tuotteita, joita kalanviljelylaitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan myydä sertifioituina. Ne eivät ole sertifioituja, vaikka ne olisivat peräisin sertifioidulta kalanviljelylaitokselta.

Sertifioitujen ostojen (tai tuotannon) ja myyntien vuotuisia määrien täsmäytyksiä voidaan käyttää apuna varmistettaessa, ettei tuotteita ole korvattu.

3.2 Sertifioituja ja sertifioimattomia tuotteita ei saa sekoittaa keskenään, jos organisaatio ilmoittaa, että tuotteet on sertifioitu. Tämä ei koske seuraavia tapauksia:

3.2.1 Jos sertifioitujen tuotteiden ainesosana käytetään sertifioimattomia mereneläviä, organisaation on noudatettava MSC:n/ASC:n kala- ja äyriäistuotteiden sertifioimattomia ainesosia koskevia sääntöjä.

Ohje 3.2.1

MSC:n/ASC:n kala- ja äyriäistuotteiden sertifioimattomia ainesosia koskevat säännöt löytyvät MSC-ympäristömerkin käyttöoppaasta tai ASC-logon käyttöoppaasta. Nämä asiakirjat ovat saatavilla MSC:n verkkosivustolla (msc.org) tai ASC:n verkkosivustolla (asc-aqua.org). Kyseisissä säännöissä määritellään, milloin sertifioimattomia mereneläviä voidaan käyttää sertifioitujen tuotteiden ainesosana ja mitä erityisiä rajoituksia niihin sovelletaan.

Sertifioimattomien merenelävien käyttö ja näiden sääntöjen soveltaminen liittyy vain lisensoituihin MSC- ja/tai ASC-merkittyihin tuotteisiin.

3.3 Tuotteita, jotka on sertifioitu toisessa tunnustetussa jäljitettävyyssstandardia käyttävässä sertifiointiohjelmassa, ei saa sekoittaa keskenään, jos organisaatio haluaa myydä tuotteen sertifioituna. Tämä ei kuitenkaan koske seuraavia tapauksia:

Ohje 3.3

Tätä sääntöä sovelletaan kaikkiin muihin ohjelmiin, kuten Aquaculture Stewardship Counciliin (ASC), joka käyttää jäljitettävyyssstandardia toimitusketjun jäljitettävyyden sertifiointiin.

3.3.a Organisaatio on saanut erityisen luvan MSC:ltä.

Ohje 3.3.a

MSCI voi hyväksyä tuotteen, jonka ainesosat on sertifioitu eri ohjelmien mukaan (esimerkiksi MSC ja ASC). Tuote voidaan sen jälkeen varustaa yhteisellä merkinnällä (esimerkiksi lisätä MSC-merkki ja ASC-merkki pakkaukseen), ja eri ainesosat voidaan ilmoittaa sen ohjelman mukaan, jonka perusteella ne on sertifioitu (esimerkiksi MSC-sertifioitu lohi, ASC-sertifioitu katkarapu).

3.3.b Sama tuote on sertifioitu useissa tunnustetuissa jäljitettävyyssstandardia käyttävissä sertifiointiohjelmissa.

Ohje 3.3.b

Tämä koskee tuotteita, joiden alkuperä on sertifioitu useamman kuin yhden ohjelman mukaan (esimerkiksi kalastusyritys tai kalanviljelylaitos, jolla on MSC-sertifikaatti ja ASC-sertifikaatti).

Periaate 4

Sertifioidut tuotteet ovat jäljitettävissä, ja määristä pidetään kirjaa

4.1 Organisaatiolla on oltava jäljitettävyyjärjestelmä, jonka avulla

- a. minkä tahansa sertifioituna myydyin tuotteen tai erän voi jäljittää myyntilaskusta tai tarjoamispaikasta aina sertifioituun toimittajaan asti

Ohje 4.1.a

Toimitusketjun loppupäässä olevien organisaatioiden, kuten ravintoloiden ja kalakauppiaiden, on pystyttävä jäljittämään tuotteet ainoastaan niiden tarjoamis- tai myyntipaikasta taaksepäin. Jäljitettävyystietoja loppukuluttajille tarjoamisesta tai myynnistä ei siis vaadita, mutta kaikista muista vaiheista (esimerkiksi vastaanotto ja toimitus paikkoihin, joissa tuotteita tarjotaan kuluttajille, ja käsittely paikoissa, joissa tuotteita ei tarjota kuluttajille) tarvitaan silti kohdan 5.1.3 mukaiset tiedot.

Kaikkien muiden organisaatioiden on pystyttävä jäljittämään tuotteet taaksepäin myyntilaskusta asti.

- b. minkä tahansa sertifioituksi ilmoitetun vastaanotetun tuotteen voi jäljittää ostopaikasta myynti- tai tarjoamispaikkaan saakka.

Ohje 4.1.b

Kohtaa 4.1.b ei sovelleta, jos organisaatio vastaanottaa sertifioitua materiaalia toimittajalta, mutta ei vastaanoton yhteydessä ilmoita sitä sertifioituksi tuotteeksi (esimerkiksi jos toimittaja toimittaa MSC-sertifioidun tuotteen, vaikka asiakas ei ole tilannut tuotetta sertifioituna).

Jos vastaanotettu tuote ilmoitetaan sertifioituksi, tuotteen on oltava jäljitettävissä lopulliseen myyntiin tai tarjoamiseen saakka, vaikka sitä ei myytäisi sertifioituna tuotteena. Toimitusketjun loppupäässä olevien organisaatioiden, kuten ravintoloiden ja kalakauppiaiden, on pystyttävä jäljittämään tuotteet vain ostosta loppukuluttajille tarjoamispaikkaan saakka. Jäljitettävyystietoja loppukuluttajille tarjoamisesta tai myynnistä ei siis vaadita, mutta kaikista muista vaiheista (esimerkiksi vastaanotto ja toimitus paikkoihin, joissa tuotteita tarjotaan kuluttajille, ja käsittely paikoissa, joissa tuotteita ei tarjota kuluttajille) tarvitaan silti kohdan 5.1.3 mukaiset tiedot.

Kaikkien muiden organisaatioiden on pystyttävä jäljittämään tuotteet ostosta myyntiin saakka.

4.2 Sertifioitu tuote on voitava yhdistää jäljitettävyystietoihin kaikissa vaiheissa tuotteen ostamisesta myyntiin, mukaan lukien tuotteen vastaanotto, jalostus, kuljetus, pakkaaminen, varastointi, toimitus ja/tai tarjoaminen.

4.3 Sertifioituja tuotteita koskevien tietojen on oltava täsmällisiä, täydellisiä ja muuttamattomia.

4.3.1 Jos tietoja muutetaan, muutokset on osoitettava selvästi ja muutospäivä ja muutokset tehneen henkilön nimi tai nimikirjaimet on ilmoitettava.

Ohje 4.3.1

Jos organisaatio esittää tarkastuksen aikana tai vastatessaan muuhun pyyntöön tietoja tai asiakirjoja, jotka eivät vastaa aiemmin annettuja tietoja, sertifiointilaitos voi kirjata poikkeaman. Jos organisaatio joutuu muuttamaan tietoja (esimerkiksi palautettujen tilausten vuoksi), muutokset on kirjattava selvästi.

Periaate 4 jatkuu

Sertifioidut tuotteet ovat jäljitettävissä, ja määristä pidetään kirjaa

- 4.4 Organisaation on pidettävä kirjaa tuotteista niin, että kirjanpidon avulla voidaan laskea sertifioitujen tuotteiden määrät.

Ohje 4.4

Kohta 4.4 koskee tuotteita, jotka ilmoitetaan sertifioituiksi tai joita voidaan myydä sertifioituilla tavaramerkeillä. Jos kala- ja äyriäistuotteet ostetaan sertifioituina, mutta muunnetaan sen jälkeen sertifioimattomiksi tuotteiksi (eikä niitä koskaan myydä sertifioituina tuotteina), kirjanpidosta on käytävä ilmi vain sertifioimattomiksi muunnettujen tuotteiden määrät. Muita määrätietoja (esimerkiksi myöhemmin jalostetut sertifioimattomat tuotteet) ei tarvitse kirjata.

Kaikkia kirjattuja tietoja on säilytettävä kolme vuotta kohdan 5.1.3 mukaisesti.

- 4.4.1 Toimipaikoissa, joissa myydään tai tarjotaan tuotteita loppukuluttajille, on pidettävä kirjaa kaikista ostetuista ja vastaanotetuista määristä.

Ohje 4.1.1

Loppukuluttajille myytyjen tai tarjottujen tuotteiden määriä ei tarvitse kirjata.

Loppukuluttajille myytyjen tai tarjottujen tuotteiden on oltava jäljitettävissä tarjoamisajankohtana (ks. kohdat 4.1.a ja 4.1.b).

- 4.5 Jos tuotteita jalostetaan tai uudelleenpakataan, tiedot on kirjattava niin, että niiden avulla voi laskea sertifioitujen tuotantopanosten ja tuotosten välisen muuntosuhteen mille tahansa erälle ja millä tahansa aikavälillä.

- 4.5.1 Sertifioitujen tuotteiden jalostukseen liittyvien muuntosuhteiden on oltava perusteltuja ja täsmällisiä.

Ohje 4.5.1

Tämän kohdan tarkoituksena on estää tapaukset, joissa muuntosuhteet ovat erittäin suuria tai pieniä, mikä voi viitata sertifioitujen ja sertifioimattomien tuotteiden mahdolliseen vaihtamiseen. Muuntosuhteissa voi esiintyä tavanomaista vaihtelua muun muassa tuotteiden laatuun, kausivaihteluun ja jalostuksen tehokkuuteen liittyvistä syistä.

Tutkiakseen tapauksia, joissa muuntosuhteet voivat mahdollistaa tuotteiden virheellisen merkinnän, sertifiointilaitos voi vertailla kirjattuja tietoja tuote-eritelmiin, jalostettaviin samankaltaisiin tuotteisiin tai organisaation aiempiin jalostustietoihin.

- 4.6 Organisaatio saa myydä sertifioituina ainoastaan sertifikaattinsa soveltamisalaan kuuluvia tuotteita.

Ohje 4.6

Soveltamisalan muuttamiseen liittyvät vaatimukset (uudet lajit, toiminnot tai tuotteet, jotka on sertifioitu muissa tunnustetuissa jäljitettävyyssstandardia käyttävissä sertifiointiohjelmassa) esitetään kohdissa 5.2.1.c, 5.2.2.a ja 5.2.2.b.

Periaate 5

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

5.1 Hallinta ja koulutus

- 5.1.1 Organisaatiolla on oltava hallintajärjestelmä, jolla seurataan tehokkaasti tämän standardin kaikkien vaatimusten noudattamista.

Ohje 5.1.1

Hallintajärjestelmään kuuluvat järjestelmät, toimintaperiaatteet ja menettelyt, joiden avulla varmistetaan, että organisaatio noudattaa tätä standardia. Hallintajärjestelmän dokumentoinnin laajuus voi vaihdella organisaation koon, toiminnan tyypin, prosessien monitahoisuuden ja henkilöstön pätevyyden mukaan.

Hyvin pienimuotoisessa tai yksinkertaisessa toiminnassa ei välttämättä tarvita kirjallista dokumentaatiota, jos vastuuhenkilöstö ymmärtää ja osaa noudattaa tähän standardiin liittyviä menettelyjä.

- 5.1.2 Organisaation on huolehdittava siitä, että vastuuhenkilöstölle järjestetään koulutusta ja että sillä on tarvittava pätevyys, jotta se voi varmistaa tämän standardin noudattamisen.

Ohje 5.1.2

Vastuuhenkilöstöllä tarkoitetaan organisaatioon kuuluvia henkilöitä, jotka tekevät tähän standardiin liittyviä päätöksiä tai toteuttavat standardiin liittyviä menettelyjä.

Useimpien organisaatioiden on järjestettävä jonkinlaista koulutusta, jotta työntekijät varmasti ymmärtävät jäljitettävyyssstandardin vaatimukset ja osaavat noudattaa organisaation sisäisiä menettelyjä niin, että sertifioidut tuotteet pysyvät erillään muista tuotteista ja ovat koko ajan tunnistettavissa ja jäljitettävissä. Jos organisaation prosessit ovat yksinkertaisia, ruoanvalmistustiloihin sijoitetut henkilöstöoppaat, ohjeet ja/tai julisteet saattavat riittää.

- 5.1.3 Organisaation on säilytettävä tämän standardin noudattamisen todistavia tietoja vähintään kolme vuotta. Jos sertifioidujen tuotteiden säilyvyysaika on yli kolme vuotta, tietoja on säilytettävä tuotteiden koko säilyvyysajan.

Ohje 5.1.3

Tämän standardin noudattamisen todistavia tietoja ovat yleensä muun muassa sertifioidujen tuotteiden osto- ja myyntitiedot, sertifioidujen tuotteiden sisäiset jäljitettävyyssiedot ja valmistustiedot sekä organisaation sisäisiä menettelyjä tai koulutusta koskevat tiedot. Kyseiset tiedot voivat olla paperimuodossa tai sähköisessä muodossa.

Tuotteiden myynnistä ja/tai tarjoamisesta loppukuluttajille ei tarvitse pitää kirjaa.

- 5.1.4 Organisaation on nimettävä henkilö ("jäljitettävyyssertifikaatin yhteyshenkilö"), joka vastaa kaikesta yhteydenpidosta sertifiointilaitoksen kanssa ja toimittaa pyynnöstä tämän standardin noudattamiseen liittyviä asiakirjoja tai tietoja.

Ohje 5.1.4

Jäljitettävyyssertifikaatin yhteyshenkilö huolehtii viestinnästä sertifiointilaitoksen kanssa ja varmistaa, että organisaatio vastaa mahdollisiin tieto- tai asiakirjapyyntöihin. Jos yhteyshenkilö vaihtuu, siitä on ilmoitettava sertifiointilaitokselle kohdan 5.2.1 mukaisesti.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

5.2 Muutoksista ilmoittaminen

5.2.1 Organisaation on ilmoitettava sertifiointilaitokselle seuraavista muutoksista kirjallisesti tai sähköpostitse kymmenen päivän kuluessa:

- a. Organisaation jäljitettävyyssertifikaatin yhteyshenkilö on vaihtunut.
- b. Sertifioituja tuotteita saadaan uudelta sertifioidulta toimittajalta, kalastusyriykseltä tai kalanviljelylaitokselta.
- c. Organisaatio vastaanottaa uusia sertifioituja lajeja.

Ohje 5.2.1

Sertifiointilaitokselle on ilmoitettava sähköpostitse tai kirjallisesti kymmenen päivän kuluessa siitä, kun uusi sertifioitu laji on vastaanotettu tai kun uusi sertifioitu toimittaja, kalastusyriitys tai kalanviljelylaitos on toimittanut sertifioituja tuotteita ensimmäisen kerran.

MSC:n ja MSCI:n sanaston mukaisesti ”päivällä” tarkoitetaan tässä standardissa vuorokautta, jollei toisin mainita.

Sertifiointilaitokselle ei tarvitse ilmoittaa, jos kalastusyriitys, josta organisaation toimittaja (tai sen toimittaja) saa tuotteet, vaihtuu.

5.2.2 Organisaation on saatava sertifiointilaitokselta kirjallinen hyväksyntä ennen seuraavien muutosten tekemistä:

- a. Organisaatio alkaa harjoittaa sertifioituun tuotteeseen liittyvää uutta toimintaa, joka ei vielä kuulu sertifiointilaitoksen soveltamisalaan.

Ohje 5.2.2.a

Uutta toimintaa on esimerkiksi kaupankäynti, jakelu, jatkojalostus ja varastointi. MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [taulukossa 4](#) on täydellinen luettelo tällaisesta toiminnasta.

- b. Organisaatio laajentaa jäljitettävyyssertifikaatin soveltamisalaa sellaisten tuotteiden myyntiin tai käsittelyyn, jotka on sertifioitu toisessa tunnustetussa jäljitettävyyssstandardia käyttävässä sertifiointiohjelmassa.

Ohje 5.2.2.b

Jos esimerkiksi nykyinen jäljitettävyyssertifikaatti koskee vain MSC-sertifioituja tuotteita, organisaation on saatava sertifiointilaitoksen hyväksyntä ennen kuin se voi myydä ASC-sertifioituja tuotteita sertifioituina.

- c. Organisaatio käyttää uutta alihankkijaa, joka jalostaa tai uudelleenpakkaa sertifioituja tuotteita alihankintasopimuksen mukaisesti.

Ohje 5.2.2.c

Jos organisaatio haluaa käyttää uutta varastoinnista tai kuljetuksesta vastaavaa alihankkijaa, tieto siitä on päivitettävä kohdassa 5.3 mainittuun alihankkijarekisteriin. Sertifiointilaitokselle voidaan ilmoittaa uudesta alihankkijasta vasta seuraavan tarkastuksen yhteydessä (ennakkohyväksyntää ei tarvita).

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

- d. Organisaatio käsittelee arvioitavana olevia kaloja, ja kyseessä on organisaatio, joka kuuluu arvioitavana olevan kalastusyrityksen asiakasryhmään tai jolla on sama laillinen omistaja kuin tarkastettavana olevalla kalanviljelylaitoksella.

Ohje 5.2.2.d

Asiakasryhmään kuuluvat sertifiointiyksikön kalastustoimijat tai muut tahot, jotka kalastusyrityksiensä mukana kuuluvat kalastussertifikaatin soveltamisalaan ja/tai joiden käytettävissä sertifikaatti on.

- e. Toimipaikan osoite tai yrityksen nimi lisätään tai sitä muutetaan.

5.3 Alihankkijat, kuljettaminen ja sopimusjalostus

- 5.3.1 Organisaation on pystyttävä osoittamaan, että kaikki sertifioituja tuotteita käsittelevät alihankkijat noudattavat tämän standardin asiaankuuluvia vaatimuksia.
- 5.3.2 Organisaation on pidettävä ajantasaista rekisteriä kaikkien sertifioituja tuotteita käsittelevien alihankkijoiden nimistä ja osoitteista, lukuun ottamatta kuljetusyrityksiä.
- 5.3.3 Organisaation on ilmoitettava sertifiointilaitokselle sopimusjalostajalle, että sertifiointilaitos tekee sen toimipaikassa tarkastuksen varmistukseksi tämän standardin asiaankuuluvien kohtien noudattamisen ennen sopimusjalostajan käyttöä tai ainakin kerran vuodessa jälkepäin.
- 5.3.4 Jos organisaatio käyttää alihankkijoita, sen on voitava pyytää alihankkijalta sertifioiduista tuotteista kirjatut tiedot. Sertifiointilaitoksella on oltava mahdollisuus päästä käsiksi sertifiointiin tuotteisiin milloin tahansa.

Ohje 5.3.4

Varastoinnista tai kuljetuksesta vastaavien alihankkijoiden kanssa ei tarvitse tehdä kirjallista sopimusta, jos organisaatiolla on mahdollisuus pyytää alihankkijana toimivalta varastointi- tai kuljetusyritykseltä tietoja (esimerkiksi vastaanotto- ja toimitustietoja) standardin noudattamisen osoittamiseksi.

Organisaation on myös voitava järjestää sertifiointilaitokselle mahdollisuus päästä käsiksi sertifiointiin tuotteisiin milloin tahansa, vaikka tuotteita säilytettäisiin sen oman toimipaikan ulkopuolella alihankkijan varastossa. Jos pääsyä varastotiloihin on jostain syystä rajoitettu ja sertifiointilaitos epäilee, ettei sertifioitu tuote vastaa vaatimuksia, tuote voidaan joutua siirtämään toisaalle, jotta sertifiointilaitos voi tarkastaa sen.

- 5.3.5 Organisaation on tehtävä kirjallinen sopimus kaikkien sertifioituja tuotteita muuntavien, jalostavien tai uudelleenpakkaavien alihankkijoiden kanssa. Sopimuksessa on määrättävä seuraavaa:
 - a. Alihankkijalla on käytössään järjestelmät, joilla varmistetaan sertifiointien tuotteiden jäljitettävyys, erottaminen muista tuotteista ja tunnistaminen käsittelyn jokaisessa vaiheessa.
 - b. Alihankkija antaa pyynnöstä MSC:lle tai sen nimetyille edustajille ja sertifiointilaitokselle pääsyn tiloihinsa sekä antaa niille mahdollisuuden tutustua sertifioiduista tuotteista kirjattuihin tietoihin.

Ohje 5.3.5

Kirjallinen sopimus on tehtävä, vaikka sertifioituja tuotteita jalostavalla tai uudelleenpakkaavalla alihankkijalla olisi oma jäljitettävyyssertifikaatti.

Nimetyt edustajat voivat olla muiden ohjelmien omistajien, kuten ASC:n, tai MSC:n akkreditointielimen edustajia.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

- 5.3.6 Organisaatio ei saa tahallaan toimittaa tai vastaanottaa tuotteita, jotka on kuljetettu alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen mustalla listalla olevilla aluksilla tai vastaanotettu tällaisilta aluksilta.

Ohje 5.3.6

Tämän vaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että sertifioitu organisaatio, joka käyttää alihankintakuljetuksia tai vastaanottaa sertifioituja kala- tai äyriäistuotteita suoraan, ei käytä toimituksissa aluksia, jotka ovat harjoittaneet laitonta, ilmoittamatonta tai sääntelemätöntä (LIS) kalastusta. Alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen verkkosivustoilla on ajantasaiset luettelot LIS-aluksista. Saatavilla on useita yhdistelmäluetteloita, muun muassa: iuu-vessels.org/iuu

- 5.3.7 Jos organisaatio käyttää sopimusjalostajia tai toimii sertifioitujen tuotteiden sopimusjalostajana, sen on pidettävä kirjaa kaikista sopimusjalostuksen piiriin kuuluvista sertifioiduista tuotteista, muun muassa seuraavista seikoista:
- vastaanotetut tuotteet ja niiden määrät
 - toimitetut tuotteet ja niiden määrät
 - toimitus- ja vastaanottopäivät.
- 5.3.8 Sertifioitujen sopimusjalostajien on kirjattava niiden sertifikaatin haltijoiden nimet ja jäljitettävyystunnukset, joille sertifioituja tuotteita on jalostettu edellisen tarkastuksen jälkeen.

5.4 Vaatimusten vastainen tuote

Ohje 5.4

Vaatimusten vastaisella tuotteella tarkoitetaan tuotetta, joka on ilmoitettu sertifioiduksi tai merkitty MSC:n ja/tai ASC:n tavaramerkeillä, mutta jonka ei voida todistaa olevan peräisin sertifioidusta lähteestä.

Myös sertifioidulta kalanviljelylaitokselta peräisin oleva tuote voi olla vaatimusten vastainen, jos laitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan myydä sitä sertifioituna (esimerkiksi kalanviljelylaitos on käyttänyt antibiootteja tuotteessa, joka on tarkoitettu myydä sertifioituna).

Vaatimusten vastaisia tuotteita voivat havaita organisaation omat työntekijät tai toimittaja. Joissain tapauksissa tällaisia tuotteita voi paljastua sertifiointilaitokselta, MSC:ltä, ASC:ltä tai muualta saatujen tietojen perusteella.

Vaatimusten vastaisten tuotteiden menettelyä ei sovelleta, jos tuotteita vastaanotettaessa havaitaan, että toimittaja on toimittanut sertifioimattomia tuotteita tilattujen sertifioitujen tuotteiden sijaan, ja vastaanotetut tuotteet palautetaan.

- 5.4.1 Organisaatiolla on oltava menettely vaatimusten vastaisten tuotteiden käsittelyä varten. Menettelyn on täytettävä seuraavat vaatimukset:
- Vaatimusten vastaisen tuotteen myynti sertifioituna keskeytetään heti siihen asti, kun sertifiointilaitos vahvistaa kirjallisesti tuotteen sertifiointiin.
 - Sertifiointilaitokselle ilmoitetaan vaatimusten vastaisesta tuotteesta kahden päivän kuluessa sen havaitsemisesta ja annetaan kaikki tarvittavat tiedot vaatimusten vastaisen tuotteen alkuperän varmistamiseksi.
 - Tuotteen vaatimusten vastaisuuden syy määritetään, ja tarvittaessa ryhdytään toimiin vaatimustenvastaisuuden toistumisen estämiseksi.
 - Jos ei voida varmistaa, että vaatimusten vastainen tuote on peräisin sertifioidusta lähteestä, tuote merkitään tai pakataan uudelleen niin, ettei sitä voi myydä sertifioituna tuotteena.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

Ohje 5.4.1.d

Jos ei voida varmistaa, että tuote on peräisin sertifioidusta kalastusyrityksestä tai sertifioidulta kalanviljelylaitokselta, tuotetta ei voi myydä sertifioituna tuotteena tai MSC:n ja/tai ASC:n tavaramerkeillä.

- e. Jos vaatimusten vastainen tuote on jo myyty tai toimitettu sertifioituna, kaikille asianomaisille asiakkaille (ei kuitenkaan loppukuluttajille) ilmoitetaan neljän päivän kuluessa vaatimustenvastaisuuden havaitsemisesta.
- i. Ilmoituksessa on esitettävä vaatimusten vastaista tuotetta koskevat seikat sekä tiedot kaikista tuotteista tai eristä, joihin tilanne vaikuttaa.
- ii. Kohdan 5.4.1.e mukaisista ilmoituksista on pidettävä kirjaa.

5.5 Jäljitettävyyteen ja toimitusketjun todistamiseen liittyvät pyynnöt

Ohje 5.5

Nimetyt edustajat voivat olla muiden ohjelmien omistajien, kuten ASC:n, tai MSC:n akkreditointielimen edustajia.

5.5.1 Organisaation on aina vastattava MSC:n, sen nimettyjen edustajien tai sertifiointilaitoksen pyyntöihin, jotka koskevat sertifioitujen tuotteiden jäljitettävyyssasiakirjoja tai myynti- ja ostotietoja.

5.5.1.1 Asiakirjat on toimitettava viiden päivän kuluessa pyynnön esittämisestä.

Ohje 5.5.1.1

Taloudelliset tiedot saa poistaa, mutta asiakirjoja ei saa muuttaa muulla tavoin. Asiakirjat on toimitettava englannin kielellä, jos MSC niin pyytää.

MSC:ltä tai sen nimetyiltä edustajilta voi tarvittaessa pyytää kirjallisesti lisäaikaa asiakirjojen toimittamiseen. Jos lisäaikaa ei anneta, alkuperäistä viiden päivän määräaikaa on noudatettava. Jos tietoja ei toimiteta MSC:lle tai sen nimetyille edustajille määräajassa, MSC tai sen nimetyt edustajat voivat pyytää sertifiointilaitosta ryhtymään toimiin, mukaan lukien kirjaamaan poikkeaman asiasta.

5.5.2 Organisaation on annettava MSC:lle, sen nimetyille edustajille tai sertifiointilaitokselle lupa ottaa näytteitä sertifioiduista tuotteista organisaation toimipaikassa DNA-testausta ja/tai muuta tuotteiden todentamista tai vaatimustenmukaisuuden testausta varten.

5.5.3 Jos tuotteen todentamistestissä havaitaan, että tuote saattaa olla kohdassa 5.4.1 tarkoitetulla tavalla vaatimusten vastainen, organisaation on

- a. tutkittava, mistä ongelma mahdollisesti johtuu
- b. esitettävä sertifiointilaitokselle tutkimuksen tulokset, ja jos poikkeamia löytyy, esitettävä suunnitelma poikkeamien korjaamiseksi
- c. tehtävä yhteistyötä uusien näytteiden ottamisessa ja tutkimusten tekemisessä.

Ohje 5.5.3

Tuotteen todentamista voidaan käyttää lajin, pyyntialueen tai kalanviljelylaitoksen selvittämiseen. Tuotteen todentamistesteillä voidaan myös määrittää, sisältääkö tuote antibiootteja tai kiellettyjä aineita, joita kalanviljelylaitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan käyttää sertifioituina myytävissä tuotteissa.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

5.6 Arvioitavana olevia tuotteita koskevat erityisvaatimukset

Ohje 5.6

Tämä kohta koskee vain kalastusyrityksiä, kalanviljelylaitoksia tai kalastusyrityksen/kalanviljelylaitoksen asiakasryhmän erikseen nimettyjä jäseniä. Arvioitavana olevalla tuotteella tarkoitetaan kaloja ja äyriäisiä tai kala- ja äyriäistuotteita, jotka on pyydetty tai saatu arviointiprosessin aikana ennen kalastusyrityksen tai kalanviljelylaitoksen sertifiointia. Arvioitavana olevan tuotteen on oltava pyydetty erikseen määritetyn kelpoisuuspäivän jälkeen, joka löytyy MSC:n tai ASC:n verkkosivustolta (ks. ASC:n uusin kalanviljelylaitoksia koskeva tarkastusraportti).

5.6.1 Organisaatio voi ostaa arvioitavana olevia tuotteita vain, jos se on

- a. arvioitavana oleva kalastusyritys tai kalanviljelylaitos tai
- b. kalastusyrityksen asiakasryhmän erikseen nimetty jäsen tai osa samaa oikeudellista yksikköä kuin arvioitavana oleva kalanviljelylaitos.

Ohje 5.6.1.b

Vain kalastusyritykset, kalanviljelylaitokset tai asiakasryhmän erikseen nimetyt jäsenet voivat omistaa arvioitavana olevia tuotteita tai myydä arvioitavana olevia tuotteita jäsenten kesken. Mikään muu toimitusketjussa myöhempänä oleva jäljitettävyyssertifioitu organisaatio ei saa ostaa arvioitavana olevia tuotteita.

Organisaatiot, jotka saavat ostaa arvioitavana olevia tuotteita kohdan 5.6.1 mukaisesti, voivat käyttää alihankkijoiden varastotiloja arvioitavana olevien tuotteiden käsittelyyn, kunhan tuotteet pysyvät kalastusyrityksen, kalanviljelylaitoksen tai asiakasryhmän jäsenen omistuksessa kalastusyrityksen tai kalanviljelylaitoksen sertifiointiin saakka.

5.6.2 Arvioitavana olevia tuotteita käsittelevien organisaatioiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a. Kaikki arvioitavana olevat tuotteet on merkittävä selvästi ja pidettävä erillään sertifioiduista ja sertifiomattomista tuotteista.
- b. Organisaation on ylläpidettävä kaikista arvioitavana olevista tuotteista kattavia jäljitettävyystietoja, joiden avulla tuotteet voidaan jäljittää sertifiointiyksikköön asti ja joista ilmenee myös pyyntipäivä.
- c. Arvioitavana olevia tuotteita ei saa myydä sertifioituina tai merkitä MSC- tai ASC-merkillä tai muilla tavaramerkeillä ennen kuin kalastusyritys tai kalanviljelylaitos on sertifioitu.

Ohje 5.6.2.c

Kun kalastusyritys tai kalanviljelylaitos on sertifioitu virallisesti, julkinen sertifiointiraportti julkaistaan MSC:n tai ASC:n verkkosivustolla.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

5.7 Pakko- ja lapsityövoimaa koskevat erityisvaatimukset

- 5.7.1 Organisaation on allekirjoitettava jäljitettävyyssertifikaatin haltijan vakuutus työvoimaa koskevien vaatimusten ymmärtämisestä (CoC Certificate Holder Statement of Understanding of Labour Requirements), jolloin se sitoutuu suorittamaan työvoimatarkastuksen kohdan 5.7.2 mukaisesti.
- 5.7.2 Organisaation on todistettava, että asianomaiset toimipaikat tai alihankkijat ovat suorittaneet tunnustetun ulkopuolisen työvoimatarkastusohjelman mukaisen paikalla tapahtuneen työvoimatarkastuksen MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevien vaatimusten (MSC Third-Party Labour Audit Requirements) mukaisesti.
- 5.7.2.1 Paikalla tapahtuvaa työvoimatarkastusta ei tarvitse suorittaa jäljitettävyyssstandardin perusversion v5.0 mukaiseen ensimmäiseen tarkastukseen mennessä.
- 5.7.2.2 Tunnustettuja ulkopuolisia työvoimatarkastusohjelmia ovat seuraavat:
- amfori Business Social Compliance Initiative
 - Sedex Members Ethical Trade Audit
 - Social Accountability Internationalin SA8000
 - Consumer Goods Forumin Sustainable Supply Chain Initiativen (SSCI) tunnustamat sosiaalinnormit.
- 5.7.3 Organisaation on ilmoitettava sertifiointilaitokselle kahden päivän kuluessa, jos organisaatio tai sen jokin toimipaikka tai alihankkija ei noudata MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevia vaatimuksia.

Ohje 5.7.2

Kohdan 5.7.2.1 tarkoituksena on antaa noin vuoden jatkoaika työvoimatarkastuksen suorittamiseen. Tätä poikkeusta sovelletaan vain kerran.

[CoC Certificate Holder Statement of Understanding of Labour Requirements](#) (jäljitettävyyssertifikaatin haltijan vakuutus työvoimaa koskevien vaatimusten ymmärtämisestä) ja [MSC Third-Party Labour Audit Requirements](#) (MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevat vaatimukset) ovat saatavilla MSC:n verkkosivustolla ([msc.org](https://www.msc.org)).

- 5.7.4 Organisaatioihin ei sovelleta kohtia 5.7.1–3, jos pakko- ja lapsityövoimaan liittyvien rikkomusten riski on niissä vähäinen työvoimaa koskevan maakohtaisen riskipisteytysvälineen (Country Labour Risk Scoring Tool) mukaan.

Ohje 5.7.4

Työvoimaa koskeva maakohtainen riskipisteytysväline löytyy MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [taulukosta 5](#) ja [taulukosta 6](#).

- 5.7.5 Jos organisaatio toimii merellä (esimerkiksi kalankäsittelyalus), sen on noudatettava kohtien 5.7.1–3 sijaan MSC:n kalastusyritysten sertifiointiprosessin (MSC Fisheries Certification Process) kohtia 7.4.4.2–4 (pakko- ja lapsityövoimaa koskevien toimintaperiaatteiden toimittaminen).

MSC:n sertifiointiohjelman osallistumisvaatimukset voivat vaihdella eri aikoina. Tämän asiakirjan tiedot kuvaavat tilannetta julkaisuajankohtana.

Lisätietoa jäljitettävyysohjelman muutoksista on osoitteessa www.msc.org/coc-standard
Tiedusteluja voi lähettää osoitteeseen standards@msc.org

© Marine Stewardship Council,
2019